

ΟΔΗΓΙΑ 2001/93/ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 9ης Νοεμβρίου 2001

για τροποποίηση της οδηγίας 91/630/ΕΟΚ για τους στοιχειώδεις κανόνες για την προστασία των χοίρων

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

την οδηγία 91/630/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 1991, για τους στοιχειώδεις κανόνες για την προστασία των χοίρων⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε, και ιδίως το άρθρο 5,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 της οδηγίας 91/630/ΕΟΚ, η επιστημονική κτηνιατρική επιτροπή εξέδωσε, στις 30 Σεπτεμβρίου 1997, γνώμη σχετικά με την καλή διαβίωση των χοίρων εντατικής εκτροφής.
- (2) Η οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία ζώων στα εκτροφεία⁽²⁾, που εξεδόθη με βάση την ευρωπαϊκή σύμβαση για την προστασία των ζώων στα εκτροφεία, θεσπίζει κοινοτικές διατάξεις που εφαρμόζονται για όλα τα ζώα εκτροφής, όσον αφορά τις κατασκευαστικές απαιτήσεις για τις συνθήκες σταβλισμού των ζώων, μόνωσης, θέρμανσης και αερισμού, καθώς και για την επιδεώρηση του εξοπλισμού και του ζωικού κεφαλαίου. Κατά συνέπεια, απαιτείται η ενασχόληση με τα εν λόγω θέματα στο παράρτημα της οδηγίας 91/630/ΕΟΚ όταν πρέπει να ορίζονται λεπτομερέστερες απαιτήσεις.
- (3) Εφόσον οι χοίροι εκτρέφονται ομαδικά, πρέπει να λαμβάνονται τα ενδεδειγμένα μέτρα διαχείρισης για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής τους.
- (4) Η μερική αποκοπή της ουράς, η περικοπή των δοντιών και το τρόχισμα των δοντιών πιθανότατα να προκαλέσουν στους χοίρους άμεσα πόνο, καθώς και κάποιον παρατεταμένο πόνο. Ο ευνουχισμός είναι πιθανό ότι προκαλεί παρατεταμένο πόνο που επιδεινώνεται εφόσον υπάρξει ρήξη ιστών. Οι πρακτικές αυτές αποβαίνουν επομένως σε βάρος της καλής διαβίωσης των χοίρων, ιδίως όταν τις χρησιμοποιούν ακατάλληλα ή άπειρα άτομα. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να θεσπιστούν κανόνες για τη διασφάλιση καλύτερων πρακτικών.
- (5) Η προαναφερθείσα έκθεση της επιστημονικής κτηνιατρικής επιτροπής συνιστούσε ότι, για την καλύτερη διαβίωσή τους, τα χοιρίδια δεν θα πρέπει να απογαλακίζονται σε ηλικία μικρότερη των 28 ημερών, εκτός εάν διαφορετικά επηρεάζε-

ται δυσμενώς η υγεία της χοιρομητέρας ή των χοιριδίων της ή δικαιολογείται ενωρίτερος απογαλακτισμός λόγω πλεονεκτημάτων στην υγεία των χοιριδίων.

- (6) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης κτηνιατρικής επιτροπής,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Το παράρτημα της οδηγίας 91/630/ΕΟΚ αντικαθίσταται από το κείμενο του παραρτήματος της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 2

Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που απαιτούνται για τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2003. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Κατά την έγκρισή τους από τα κράτη μέλη, οι εν λόγω διατάξεις περιλαμβάνουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο θα πραγματοποιείται η εν λόγω αναφορά.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 9 Νοεμβρίου 2001

Για την Επιτροπή
David BYRNE
Μέλος της Επιτροπής

⁽¹⁾ ΕΕ L 340 της 11.12.1991, σ. 33.

⁽²⁾ ΕΕ L 221 της 8.8.1998, σ. 23.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Εκτός από τις σχετικές διατάξεις του παραρτήματος της οδηγίας 98/58/EK, ισχύουν οι ακόλουθες απαιτήσεις.

1. Στο τμήμα του κτηρίου όπου σταβλίζονται οι χοίροι πρέπει να αποφεύγονται οι συνεχείς θόρυβοι που φθάνουν τα 85 dBA, καθώς και κάθε διαρκής ή αιφνίδιος θόρυβος.
2. Οι χοίροι πρέπει να είναι εκτεθειμένοι σε φως έντασης τουλάχιστον 40 lux επί οκτώ ώρες την ημέρα τουλάχιστον.
3. Οι εγκαταστάσεις σταβλισμού για χοίρους πρέπει να είναι κατασκευασμένες κατά τρόπο που να επιτρέπουν στα ζώα:
 - να έχουν πρόσβαση σε ένα χώρο ανάπαυσης άνετο από φυσική και θερμική άποψη καθώς και κατάλληλα αποστραγγιζόμενο και καθαρό, ο οποίος επιτρέπει την κατάκλιση όλων των ζώων συγχρόνως,
 - να αναπαύονται και να σηκώνονται χωρίς δυσκολία,
 - να βλέπουν άλλους χοίρους· ωστόσο, κατά την εβδομάδα πριν από τον αναμενόμενο χρόνο τοκετού και στη διάρκεια του τελευταίου, οι χοιρομητέρες και οι μικροί θηλυκοί χοίροι μπορεί να μην έρχονται σε οπτική επαφή με άλλα ζώα του ίδιου είδους.
4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 3 παράγραφος 5, οι χοίροι πρέπει να έχουν συνεχή πρόσβαση σε επαρκή ποσότητα υλικών, έτσι ώστε να μπορούν να τα ψάχνουν και να τα χειρίζονται, υλικά όπως η στρωμή, τα άχυρα, το ξύλο, το πριονίδι, το κοπρόχωμα μανιταριών, η τύρφη ή μείγμα αυτών, τα οποία δεν θέτουν σε κίνδυνο την υγεία των ζώων.
5. Τα δάπεδα πρέπει να είναι λεία, όχι όμως ολισθηρά, έτσι ώστε να αποφεύγεται ο τραυματισμός των χοίρων και να είναι σχεδιασμένα, κατασκευασμένα και διατηρημένα έτσι ώστε να μην προκαλούν τραυματισμούς ούτε τालαιπωρίες στους χοίρους. Πρέπει να είναι κατάλληλα για το μέγεθος και το βάρος των χοίρων και να αποτελούνται από ανθεκτική, επίπεδη και σταθερή επιφάνεια.
6. Σε όλους τους χοίρους πρέπει να παρέχεται τροφή τουλάχιστον μία φορά την ημέρα. Σε περίπτωση που οι χοίροι τρέφονται ομαδικά και όχι ελεύθερα (ad libitum) ή με αυτόματο σύστημα τροφογών των ζώων μεμονωμένα, όλοι οι χοίροι της ομάδας πρέπει να λαμβάνουν τροφή την ίδια ώρα.
7. Όλοι οι χοίροι ηλικίας άνω των δύο εβδομάδων πρέπει να μπορούν να έχουν διαρκώς πρόσβαση σε επαρκή ποσότητα πόσιμου νερού.
8. Όλες οι διαδικασίες που αποτελούν επέμβαση που πραγματοποιείται για σκοπούς άλλους εκτός από θεραπευτικούς ή διαγνωστικούς ή για την αναγνώριση των χοίρων σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία και έχει ως αποτέλεσμα τη βλάβη ή την απώλεια ενός ευαίσθητου μέρους του σώματος ή την αλλοίωση της διάταξης των οστών απαγορεύεται, με τις ακόλουθες εξαιρέσεις:
 - ομοιόμορφη μείωση των γωνιακών οδόντων των χοιριδίων με τρόχισμα, ή περικοπή εντός επτά ημερών από τη γέννησή τους, το οποίο θα πρέπει να αφήνει μια λεία και ακέραια επιφάνεια· οι χαυλιόδοντες των κάπρων επιτρέπεται να βραχύνονται εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για την πρόληψη του τραυματισμού άλλων ζώων ή για λόγους ασφάλειας,
 - μερική αποκοπή της ουράς,
 - ευνουχισμός αρσενικών χοίρων με άλλα μέσα εκτός της ρήξης των ιστών,
 - τοποθέτηση ρινικών κρίκων επιτρέπεται μόνο στα συστήματα ελεύθερης εκτροφής και σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Η αποκοπή της ουράς ή η μείωση των γωνιακών οδόντων δεν πρέπει να αποτελεί πάγια τακτική, αλλά να διενεργείται μόνον εφόσον υπάρχουν αποδείξεις ότι υπέστησαν κακώσεις μαστοί χοιρομητέρων ή αυτιά ή ουρές άλλων χοίρων. Πριν από την εκτέλεση αυτών των πράξεων, πρέπει να ληφθούν άλλα μέτρα για την πρόληψη του δαγκώματος της ουράς και άλλων ελαττωμάτων, λαμβάνοντας υπόψη το περιβάλλον και την πυκνότητα του πληθυσμού. Για το λόγο αυτό, πρέπει να τροποποιούνται οι περιβαλλοντικοί όροι ή τα συστήματα διαχείρισης εφόσον δεν είναι κατάλληλα.

Οποιαδήποτε από τις ανωτέρω περιγραφόμενες διαδικασίες διενεργείται μόνο από κτηνίατρο ή καταλλήλως καταρτισμένο άτομο όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 της οδηγίας 91/630/ΕΟΚ, με πείρα στην εκτέλεση των εφαρμοζόμενων πρακτικών, με τα κατάλληλα μέσα και με καλές συνθήκες υγιεινής. Εφόσον ο ευνουχισμός ή η αποκοπή της ουράς πραγματοποιούνται μετά από την έβδομη ημέρα από τη γέννηση, πρέπει να διενεργείται μόνο από κτηνίατρο, χρησιμοποιώντας αναισθητικό, καθώς και παρατεταμένη χορήγηση παυσίπονων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΧΟΙΡΩΝ

Α. ΚΑΠΡΟΙ

Τα χωρίσματα για τους κάπρους πρέπει να τοποθετούνται και να κατασκευάζονται με τρόπο που να επιτρέπει στους κάπρους να γυρίζουν, να αντιλαμβάνονται το γρυλισμό, την οσμή και την παρουσία των άλλων ζώων. Η ελεύθερη επιφάνεια του δαπέδου που πρέπει να είναι διαθέσιμη για έναν ενήλικα χοίρο πρέπει να είναι τουλάχιστον 6 m².

Εφόσον τα χωρίσματα χρησιμοποιούνται επίσης για την οχεία, η επιφάνεια του δαπέδου που πρέπει να είναι διαθέσιμη για έναν ενήλικα χοίρο πρέπει να είναι τουλάχιστον 10 m² και το χώρισμα πρέπει να είναι ελεύθερο από κάθε εμπόδιο. Από την 1η Ιανουαρίου 2003, η ανωτέρω διάταξη θα ισχύει για κάθε νεοκατασκευασμένη ή ανακατασκευασμένη ή για πρώτη φορά χρησιμοποιούμενη μετά την εν λόγω ημερομηνία χοιροτροφική μονάδα· από την 1η Ιανουαρίου 2005 και μετά, η διάταξη θα ισχύει για όλες τις χοιροτροφικές μονάδες.

Β. ΧΟΙΡΟΜΗΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΙ ΘΗΛΥΚΟΙ ΧΟΙΡΟΙ

1. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την ελαχιστοποίηση της επιθετικής συμπεριφοράς σε ομάδες.
2. Οι κυοφορούσες χοιρομήτερες και οι μικροί θηλυκοί χοίροι πρέπει, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε θεραπεία κατά των εξωτερικών και εσωτερικών παρασίτων. Πρέπει να απομακρύνεται οποιαδήποτε ακαθαρσία προτού τοποθετηθούν στο χώρο τοκετού.
3. Κατά την εβδομάδα πριν από τον αναμενόμενο χρόνο τοκετού, στις χοιρομήτερες και στους μικρούς θηλυκούς χοίρους πρέπει να παρέχεται σε επαρκή ποσότητα το κατάλληλο υλικό για την κατασκευή φωλιάς, εκτός αν αυτό είναι τεχνικά αδύνατο για το σύστημα κοπριάς που χρησιμοποιείται στη μονάδα.
4. Πίσω από τη χοιρομήτέρα ή το μικρό θηλυκό χοίρο πρέπει να διαμορφώνεται χώρος για τη διευκόλυνση του φυσιολογικού ή του υποβοηθούμενου τοκετού.
5. Τα χωρίσματα τοκετού, όπου οι χοιρομήτερες θα μπορούν να κινούνται ελεύθερα, πρέπει να φέρουν εξοπλισμό προστασίας των χοιριδίων, π.χ. κιγκλιδώματα.

Γ. ΧΟΙΡΙΔΙΑ

1. Ένα τμήμα του συνολικού δαπέδου πρέπει να έχει επαρκείς διαστάσεις για να παρέχει τη δυνατότητα στα ζώα να αναπαύονται συγχρόνως, να είναι αρκετά ανθεκτικό ή να καλύπτεται από χαλί, ή να έχει μια στρωμένη από άχυρο ή οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο υλικό.
2. Στην περίπτωση που χρησιμοποιείται ειδικό χώρισμα τοκετού, τα χοιρίδια πρέπει να έχουν επαρκή χώρο ώστε να μπορούν να θηλάζουν χωρίς δυσκολία.
3. Κανένα χοιρίδιο δεν πρέπει να χωρίζεται απογαλακτιζόμενο από τη μητέρα του πριν από την ηλικία των 28 ημερών, εκτός εάν επηρεάζονται έτσι αρνητικώς οι συνθήκες διαβίωσης ή η υγεία της μητέρας ή των χοιριδίων. Εντούτοις, τα χοιρίδια μπορούν να απογαλακτιστούν μέχρι επτά ημέρες ενωρίτερα, εάν μετακινηθούν σε ειδικούς στεγασμένους χώρους οι οποίοι έχουν εκκενωθεί και επιμελώς καθαριστεί και απολυμανθεί πριν από την είσοδο μιας νέας ομάδας, είναι δε διαχωρισμένοι από χώρους διαβίωσης χοιρομητέρων ώστε να ελαχιστοποιηθεί η μετάδοση νόσων στα χοιρίδια.

Δ. ΑΠΟΓΑΛΑΚΤΙΣΜΕΝΑ ΧΟΙΡΙΔΙΑ ΚΑΙ ΧΟΙΡΟΙ ΠΡΟΣ ΠΛΑΧΥΝΣΗ

1. Εφόσον οι χοίροι εκτρέφονται ομαδικά, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την πρόληψη συγκρούσεων που υπερβαίνουν τη συνήθη συμπεριφορά.
2. Οι χοίροι πρέπει να εκτρέφονται σε όσο το δυνατόν περισσότερο ομοιογενείς ομάδες. Αν πρέπει να αναμειχθούν χοίροι ασυμβίβαστων κατηγοριών, τούτο θα πρέπει να γίνεται σε όσο δυνατόν νεαρότερη ηλικία και κατά προτίμηση πριν ή μέχρι μία εβδομάδα μετά από τον απογαλακτισμό. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να παρέχονται στους χοίρους επαρκείς δυνατότητες για να αποφεύγουν και να κρύβονται από άλλους χοίρους.
3. Σε περίπτωση που παρουσιαστούν συμπτώματα σοβαρών συγκρούσεων, πρέπει να διερευνώνται αμέσως τα αίτια και να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα, όπως είναι η παροχή επαρκούς στρωμνής στα ζώα, αν είναι δυνατόν, ή άλλα υλικά για διερεύνηση. Τα ζώα που κινδυνεύουν ή εκείνα που επιδεικνύουν ιδιαίτερη επιθετικότητα, πρέπει να απομονώνονται από την ομάδα.
4. Η χρήση ηρεμιστικών φαρμάκων για τη διευκόλυνση της ανάμειξης διαφόρων κατηγοριών χοίρων πρέπει να περιορίζεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνον αφού ζητηθεί η γνώμη κτηνιάτρου.